

SUNDAY TIMES -BESTSELLER

ANTHONY
HOROWITZ

HARAKKA-
MURHAT

"Kaksinkertainen pulmapäähkinä niille mysteerien ystäville,
jotka eivät löydä nykytrillereistä kaipaamaansa perinteistä otetta."

THE NEW YORK TIMES

TAMMI

**ANTHONY
HOROWITZ**

SUOMENTANUT
JAAKKO KANKAANPÄÄ

**HARAKKA-
MURHAT**

TAMMI

HELSINKI

Sitaatti Arthur Conan Doyle'n kertomuksesta ”Kotiopettajattaren seikkailu”
sivulla 51 on O. E. Juurikorven uudistetusta suomennoksesta.
Sitaatti G. K. Chestertonin kertomuksesta ”Sininen risti” sivulla 174 on
Lea ja Timo Kukkolan suomennoksesta.

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän teoksen suomentamista.

Ensimmäinen painos
Englanninkielinen alkuteos *Magpie Murders* ilmestyi Isossa-Britanniassa vuonna 2016.
Copyright © 2016 by Anthony Horowitz
Suomenkielinen laitos © Jaakko Kankaanpää ja Tammi 2026
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä,
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki.
ISBN 978-952-04-7518-5
Painettu EU:ssa
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

Crouch End, Lontoo

Viinipullo. Iso pussi juustotortillalastuja ja purkki tulista salsadippiä. Kyytipojaksi savukeaski (tiedän kyllä). Ikkunoihin ropiseva sade. Ja kirja.

Mikä voisi olla parempaa?

Harakkamurhat oli rakastetun ja kansainväliseen huippusuo-
sioon nousseen Atticus Pünd -sarjan yhdeksäs osa. Kun aloin
lukea sitä tuona sateisena elokuun iltana, se oli olemassa vasta
käsikirjoituksena, ja minun tehtäväni oli toimittaa se julkaisu-
kuntoon. Mutta ensin ajattelin nauttia siitä. Muistan, että kotiin
tultuani menin suoraan keittiöön, otin jääkaapista vähän syötä-
vää ja panin tarjottimelle. Riisin enimmäkseen vaatteen ja jätin ne
lojumaan pitkin lattiaa. Asuntoni oli muutenkin kuin kaato-
paikka. Kävin suihkussa, kuivasin itseni ja vedin päälleni valtavan
Maisa-hiiri-T-paidan, jonka olin saanut Bolognan kirjamessuilta.
Vielä ei ollut nukkumaanmeno-aika, mutta ajattelin lukea sän-
gyllä lojuen – sängyllä ja lakanoilla, jotka olivat yhä sekaisin ja
petaamatta. Sellainen ei yleensä kuulu tapoihini, mutta poikays-
täväni oli ollut poissa kuusi viikkoa ja olin tietten tahtoen päästä-
nyt tason laskemaan. Sotkussa on jotain hyvin kotoisaa etenkin
silloin, kun kukaan ei ole valittamassa siitä.

Vaikka siinä onkin minusta erittäin ärsyttävä sana. Poikays-
tävä. Etenkin kun se tarkoittaa viisikymmentäkaksivuotiaasta
kahdesti eronnutta miestä. Ikävä kyllä englannin kielessä ei juuri
ole vaihtoehtoja. Andreas ei ollut puolisoni. Puolisoiksi emme

olleet tarpeeksi yhdessä. Entä rakastaja? Elämäntoveri? Molemmat sanat inhottivat minua, joskin eri syistä. Andreas oli Kreetalta. Hän opetti muinaiskreikkaa Westminster Schoolissa ja asui vuokralla Maida Valesa aika lähellä minua. Olimme puhuneet yhteen muuttamisesta, mutta pelkäsimme, ettei suhteemme kestäisi sitä, ja vaikka minulla oli kaappi täynnä Andreaksen vaatteita, minulla ei usein ollut Andreasta itseään. Niin kuin juuri nyt. Koulussa oli loma-aika, joten hän oli lentänyt kotiin tapaamaan perhettään. Hänen vanhempansa, leskeksi jäänyt mummonsa, kaksi teini-ikäistä poikaansa ja entisen vaimonsa veli asuivat kaikki samassa talossa osana monimutkaista kuviota, joista kreikkalaiset tuntuvat aivan erityisesti pitävän. Andreas tulisi tiistaina, päivää ennen lukukauden alkua, ja tapaisimme vasta seuraavana viikonloppuna.

Eli siinä siis olin yksin asunnossani Crouch Endissä. Asuntoon kuului kellarikerros ja katutaso Viktorian aikaisesta talosta, ja se sijaitsi Clifton Roadin varrella, vartin kävelymatkan päässä Highgaten maanalaisen asemalta. Asunto saattoi olla ainoa järkevä ostokseni kautta aikojen. Pidin siitä. Siellä oli viihtyisää, ja takapiha oli yhteiskäytössä minulla ja toisen kerroksen koreografilla, joka oli paljon poissa kotoa. Kirjoja oli tietenkin aivan lii-
kaa. Kaikki hyllyt olivat täpötäynnä. Oli kirjoja kirjojen päällä, ja hyllyt olivat painuneet notkolle kirjojen painosta. Olin tehnyt asunnon toisesta makuuhuoneesta työhuoneen, vaikka yritinkin olla tekemättä töitä kotona. Andreas käytti sitä enemmän kuin minä – silloin kun tuli käymään.

Avasin viinipullon. Avasin dippipurkin. Sytytin savukkeen. Aloin lukea kirjaa samalla tavalla kuin te pian luette sitä. Mutta ensin teitä pitää varoittaa.

Tämä kirja muutti elämäni.

Olette ehkä lukeneet nuo sanat ennekin. Häpeäkseni tunnustan, että annoin painaa ne ensimmäisen kustannusohjelmaan hyväksymäni romaanin kanteen. Se oli aivan tavallinen toiseen maailmansotaan sijoittuva jännäri, enkä edes muista, kuka niin

sanoi. Se kirja olisi voinut muuttaa jonkun elämän vain putoamalla hänen päähänsä. Onko niissä väitteissä koskaan mitään perää? Muistan, että hyvin nuorena luin Brontën siskosten kirjoja ja rakastuin heidän maailmaansa: melodraamaan, kesytty-miin maisemiin, kaikkeen siihen goottilaiseen romantiikkaan. Voisi varmaankin sanoa, että *Kotiopettajattaren romaani* ohjasi minua kustannusalan suuntaan – lievää kohtalon ivaa myöhem-mät tapahtumat huomioon ottaen. On paljon kirjoja, jotka ovat koskettaneet minua syvästi: Ishiguron *Ole luonani aina*, McEwanin *Sovitus*. Kuulemma lapsi jos toinenkin on saanut huomata joutuneensa yllättäen sisäoppilaitokseen Harry Potter -ilmiön seurauksena, ja kautta historian on ollut kirjoja, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi asennemaailmaan. *Lady Chatterleyn rakastaja* on yksi esimerkki, 1984 toinen. En kuitenkaan tiedä, onko lukemillamme kirjoilla oikeasti merkitystä. Elämä joka tapauksessa jatkuu samoilla vanhoilla raiteilla. Kirjallisuus vain tarjoaa välähdyksiä jostakin muusta. Ehkä pidämme kirjoista juuri siksi.

Mutta minun elämässäni *Harakkamurhat* tosiaan muutti kaiken. En enää asu Crouch Endissä. Menetin työpaikkani. Mene-tin myös paljon ystäviä. Kun sinä iltana kurkotin käsikirjoituksen käteeni ja käänsin esiin sen ensimmäisen sivun, minulla ei ollut aavistustakaan matkasta, jolle olin lähdössä, enkä olisi rehellisesti sanottuna halunnut joutua sille. Kaikki oli sen kusipään Alan Conwayn syytä. Olin pitänyt häntä vastenmielisenä tyyppinä alusta lähtien, mutta ihme kyllä olin silti tykännyt hänen kirjoistaan yli kaiken. Jos minulta kysytään, kunnon dekkaria ei voita mikään. On käänteitä ja kiemuroita, on oikeita ja vääriä johtolankoja, lopuksi tulee tyydyttävä selitys, ja lukija haluaisi potkaista itseään, koska ei ollut tajunnut sitä jo alun alkaen.

Sitä odotin, kun ryhdyin lukemaan. Mutta *Harakkamurhat* ei ollut sellainen. Se ei ollut sellainen lainkaan.

Toivottavasti tätä ei tarvitse sanoa enää selvemmin. Toisin kuin minua, teitä on varoitettu.

HARAKKAMURHAT

Atticus Pündin tutkimuksia

Alan Conway

Tekijästä

Ipswichistä kotoisin oleva Alan Conway kävi Woodbridge Schoolia, opiskeli Leedsin yliopistossa englantilaista kirjallisuutta ja valmistui erinomaisin arvosanoin. Myöhemmin hän hakeutui aikuisopiskelijaksi East Anglian yliopistoon luovan kirjoittamisen koulutusohjelmaan. Seuraavat kuusi vuotta hän työskenteli opettajana, kunnes vuonna 1995 saavutti läpimurron romaanillaan *Atticus Pünd ratkaisee*. Se pysytteli 28 viikkoa *Sunday Timesin* bestsellerlistalla ja sai Crime Writers' Associationin vuoden parhaalle rikosromaanille myöntämän Gold Dagger-palkinnon. Sen jälkeen Atticus Pünd -sarjan kirjoja on myyty maailmanlaajuisesti 18 miljoonaa kappaletta ja niitä on käännetty 35 kielelle. Vuonna 2012 Alan Conwaylle myönnettiin Brittiläisen imperiumin ritarikunnan jäsen -kunniamerkki MBE tunnustukseksi kirjallisuudelle tehdyistä palveluksista. Hänellä on yksi lapsi aiemmasta avioliitosta, ja hän asuu Framlinghamissa Suffolkin kreivikunnassa.

Atticus Pünd -sarja

Atticus Pünd ratkaisee
(*Atticus Pünd Investigates*)

Paha vaatii palkkansa
(*No Rest for the Wicked*)

Atticus Pünd tarttuu toimeen
(*Atticus Pünd Takes the Case*)

Yö ei kysy lupaa
(*Night Comes Calling*)

Atticus Pündin joulu
(*Atticus Pünd's Christmas*)

Giniä ja syanidia
(*Gin & Cyanide*)

Punaisia ruusuja Atticusille
(*Red Roses for Atticus*)

Atticus Pünd ulkomailla
(*Atticus Pünd Abroad*)

Aiemmista Atticus Pünd -kirjoista sanottua

"Kaikki mitä brittidekkarilta voi odottaa. Tyylikästä, kekseliästä ja yllättävää." – *Independent*

"Vapise Hercule Poirot! Kaupungissa on pieni nokkela ulkomaalainen – ja hän uhkaa viedä sinun paikkasi." – *Daily Mail*

"Olen Atticus Pündin ystävä. Hän vie meidät takaisin salapoliisiromaanin kultakaudelle ja muistuttaa, mistä kaikki alkoi." – Ian Rankin

"Sherlock Holmes, lordi Peter Wimsey, isä Brown, Philip Marlowe, Poirot... parhaat yksityisetsivät voi luetella yhden käden sormilla. No, Atticus Pündia varten tarvitaan yksi sormi lisää!" – *Irish Independent*

"Kunnon salapoliisiromaanissa pitää olla kunnon salapoliisi, ja Atticus Pünd on mainio lisäys joukkoon." – *Yorkshire Post*

"Saksalla on uusi lähettiläs. Ja rikoksella on suurin salapoliisinsa." – *Der Tagesspiegel*

"Alan Conway on selvästi saanut yhteyden sisäiseen Agatha Christieensä. Ja hyvä niin! Aivan loistava kirja." - Robert Harris

"Puoliksi kreikkalainen, puoliksi saksalainen, mutta aina sataprosenttisen oikeassa. Nimi on Pünd - Atticus Pünd." - *Daily Express*

PIAN BBC1:N SUURSARJANA

YKSI

Suru

1

23. heinäkuuta 1955

Kirkkomaalla valmistauduttiin hautajaisiin.

Haudankaivajat, vanha Jeff Weaver ja hänen poikansa Adam, olivat tulleet aamun sarastaessa, ja nyt kaikki oli kunnossa. Hauta oli kaivettu täsmälleen oikean kokoiseksi, multa luotu siististi sen reunalle. St Botolphin kirkko Saxby-on-Avonissa näytti somemmalta kuin koskaan, kun aamuaurinko kimmelsi sen lasimaalausikkunoissa. Kirkko oli peräisin 1100-luvulta, vaikka se oli tietenkin kokenut monenlaisia muutoksia. Uusi hauta oli kirkon itäpuolella, lähellä vanhan pääkuorin raunioita, joilla heinikko sai kasvaa pitkäksi ja päivänkakkarat ja voikukat paistoivat sortuneiden holvien lomasta.

Kylässä oli hiljaista eikä kaduilla näkynyt ketään. Maitomies oli käynyt, ja hänen autonsa oli vienyt tyhjät pullot mennessään niin että kolisi. Lehdenjakajat olivat hoitaneet kierroksensa. Lauantaiaamuna kukaan ei ollut lähdössä töihin, eivätkä talojen asukkaat olleet vielä ilmaantuneet ulos viikonlopun puuhiin. Kylän kauppa avautuisi yhdeksältä. Leipomon ovesta kaupan naapurista leijaili jo tuoreen leivän tuoksua. Ensimmäiset asiakkaat tulisivat pian. Aamiaisen jälkeen aloittaisi ruohonleikkurien kuoro. Innokkaiden amatööripuutarhujen armeijalla piti heinäkuussa kiirettä, ja koska

satomarkkinoihin oli enää kuukausi aikaa, ruusuja leikattiin ja kurpitsoiden mittailtiin jo suurella antaumuksella. Puoli kahdelta kylänurmella alkaisi krikettiottelu. Jäätelöauto tulisi kentän laidalle, lapset leikkisivat ja pitkänmatkalaiset söisivät eväitään autojensa luona. Teehuone olisi auki. Kesäinen englantilainen iltapäivä parhaimmillaan.

Mutta ei vielä. Tuntui siltä kuin kylä olisi pidättänyt hengitystään kunnioittavan hiljaisuuden vallassa, kun se odotti arkkuja, jonka oli pian määrä aloittaa matkansa Bathista. Sitä lastattiin parhaillaan ruumisautoon saattajien seuratussa toimitusta murheellisin ilmein. Saattojoukkoon kuului viisi miestä ja yksi nainen, ja kaikki välttelivät kiusaantuneina toistensa katsetta. Neljä miehistä oli alan ammattilaisia Lanner & Cranen maineikkaasta hautaustoimistosta. Lanner & Crane oli perustettu jo kuningatar Viktorian aikana, joskin lähinnä rakennuslalla toimivaksi puusepänliikkeeksi. Arkut ja hautajaiset olivat tuolloin olleet sivuosassa, pelkkä jälkijättöinen päähänpisto. Nurinkurisesti juuri hautaustoiminta oli kuitenkin säilynyt. Lanner & Crane ei enää rakentanut taloja, mutta siitä oli tullut erottamaton osa kunniallista kuolemaa. Tämänpäiväinen palvelu oli selvästi valikoiman halvemmasta päästä. Ruumisauto oli vanhaa mallia. Mustia hevosia tai suurellisia seppeleitä ei nähtäisi. Arkku oli siistiä työtä, mutta se oli valmistettu silminnähden heikkolaatuisesta puusta. Yksinkertaiseen hopeoituun - ei täyshopeiseen - laattaan oli kirjoitettu vainajan nimi ja kaksi tärkeää päivämäärää:

Mary Elizabeth Blakiston

5.4.1887 – 15.7.1955

Mary Blakiston oli elänyt kahdella vuosisadalla, joskaan ei niin pitkään kuin ensi silmäyksellä olisi voinut luulla – mutta hänen loppunsa olikin tullut ennen aikojaan ja odottamattomasti. Hänen hautaus-säästönsä eivät olisi riittäneet edes nykyisiin vaatimattomiin kuluihin – millä tosin ei ollut väliä, koska vakuutusyhtiö kattoi puuttuvan summan – mutta häntä olisi ilahduttanut tieto siitä, että kaikki sujui hänen toiveidensa mukaan.

Ruumisauto lähti kolmentoista kilometrin matkalle täsmälleen ajoissa, minuuttiviisarin siirtyessä osoittamaan puoli kymmentä. Soveliaan rauhallista vauhtia kulkien se saapuisi kirkolle tasan kello kymmeneltä. Jos Lanner & Cranella olisi ollut mainoslause, se olisi voinut kuulua: "Kiireen jälkeen ajoissa." Ja vaikka arkun mukana kulkevat saattajat eivät ehkä pystyneet ihailemaan maisemia, Englannin maaseutu heidän ympärillään pani parastaan: matalien piikivestä ladottujen aitojen takana pelot viettivät alas Avonjoelle, joka virtaisi heidän vierellään koko matkan.

St Botolphin kirkkomaalla haudankaivajat katselivat kättensä töitä. Hautajaisia voi kuvailla monella tavalla – syvällisesti, filosofisesti, pohdiskellen – mutta Jeff Weaver osui naulan kantaan, kun hän lapioonsa nojaten ja sätkää multaisissa sormissaan pyöritellen kääntyi poikansa puoleen. "Jos meinaa kuolla", hän sanoi, "tämän parempaa päivää ei voisi valita."

Pappilassa keittiön pöydän ääressä istuva kirkkoherra Robin Osborne teki viimeisiä korjauksia saarnaansa. Hänellä oli edessään kuusi sivua koneella kirjoitettua tekstiä, joka oli jo nyt täynnä hänen epäselvällä käsialallaan tehtyjä merkintöjä. Oliko puhe liian pitkä? Muutamat sanankuulijat olivat viime aikoina vihjailleet, että asia ehkä sopisi esittää tiiviimmin, ja jopa piispa oli näyttänyt kärsimättömältä kuunnellessaan hänen saarnaansa helluntaina. Tämä oli kuitenkin eri asia. Rouva Blakiston oli asunut koko ikänsä Saxby-on-Avonissa. Kaikki olivat tunteneet hänet. Voisivathan he uhrata elämästään puoli tuntia – tai jopa neljäkymmentä minuuttia – jättääkseen hänelle hyvästit.

Keittiö oli suuri, pirteästi sisustettu huone, jonne Aga-hella säteili lämpöä vuoden ympäri. Seinillä riippui pannuja ja kattiloita, hyllyillä oli tölkkikaupalla itse poimittuja yrttejä ja kuivattuja sieniä. Yläkerrassa oli kaksi makuuhuonetta, molemmat mukavia ja kodikkaita: niissä oli karvalankamatot, käsin kirjaillut tyynyliinat ja upouudet kattoikkunat, jotka oli saatu vasta kun kirkonisäntien kanssa oli käyty pitkällisiä keskusteluja. Parasta pappilassa oli kuitenkin sen sijainti. Se oli kylän laidalla, ja sen takana oli metsä, jonka kaikki tunsivat nimellä Dingle Dell. Ennen metsää oli luonnonniitty, joka keväällä ja kesällä hehkui täydessä kukkaloistossa, ja sitten alkoivat puut, enimmäkseen tammet ja jalavat, jotka peittivät taakseen Pye Hallin tilukset: järven, nurmikentät ja varsinaisen kartanorakennuksen. Sellainen maisema ilahdutti Robin Osborna aina, kun hän aamulla herättyään

katsoi ikkunasta ulos. Joskus hän ajatteli elävänsä sadussa.

Pappila oli aikoinaan ollut aivan erilainen. Kun he olivat perineet talon – ja hiippakunnan – iäkäältä pastori Montagulta, se oli ollut vanhan miehen koti, pimeä ja kostea loukko. Henrietta oli kuitenkin tehnyt taikojaan: heittänyt pois kaikki rumiksi ja epämukaviksi tuomitsemansa huonekalut ja kolunnut sitten Wiltshiren ja Avonin diverssikauppoja löytääkseen niille täydelliset korvaajat. Vaimon riuskat otteet hämmästyttivät Robin Osborna aina. Että Henrietta oli suostunut kirkkoherran vaimoksi oli jo sinällään ollut yllättävää, mutta lisäksi hän oli tarttunut tehtäviinsä tarmolla, jonka ansiosta kylässä oli pidetty hänestä heti. Osbornet olivat viihtyneet Saxby-on-Avonissa erinomaisesti. Kirkosta oli tietenkin huolta yhtenään. Lämmitys oli jatkuvasti rikki. Katto oli alkanut taas vuotaa. Piispa oli kuitenkin tyytyväinen seurakunnan kokoon, ja nykyään he pitivät monia sen jäsenistä ystävinään. Heillä ei ollut pienintäkään halua lähteä pois.

”Hän oli osa meidän kylämme elämää. Vaikka olemme tänään kokoontuneet suremaan hänen poismenoaan, meidän pitää muistaa, mitä hän jätti jälkeensä. Maryn ansiosta Saxby-on-Avon oli parempi paikka meille kaikille – hän asetteli kukkia sunnuntain jumalanpalvelusta varten juuri tässä kirkossa, kävi katso-massa vanhuksia sekä täällä että Ashton Housessa, ja samalla tavalla hän keräsi varoja lintujensuojeluyhdistykselle ja tervehti vieraita Pye Hallissa. Hänen piiraansa olivat aina kyläjuhlien kohokohta, ja voin kertoa, että sakastissa minua odotti monta kertaa iloisena yllätyksenä mantelitorttu tai pala täytekakkaa.”

Osborne yritti nähdä mielessään naisen, joka oli suurimman osan elämästään palvellut Pye Hallin taloudenhoitajana. Pieni, tummatukkainen ja kipaakka naisihminen, aina kiirehtimässä jonnekin kuin henkilökohtaisella ristiretkellään. Suurin osa Osbornen muistoista tuntui etäisiltä, koska hän oli totta puhuen ollut varsin vähän tekemisissä Mary Blakistonin kanssa. He olivat aina joskus tavanneet kutsuilla tai sen sellaisilla, mutta harvemmin. Saxby-on-Avonin asukkaat eivät olleet varsinaisesti snobeja, mutta he olivat silti hyvin perillä itse kunkin yhteiskuntaluokasta, ja vaikka kirkkoherra oli luonteva lisä tilaisuuteen kuin tilaisuuteen, samaa ei voinut sanoa naisesta, joka loppujen lopuksi oli pelkkä siivooja. Ehkäpä Mary Blakiston oli ymmärtänyt sen itsekin. Kirkossa hän oli yleensä asettunut takimmaiseen penkkiin. Hän oli aina auttanut muita nöyristellen, aivan kuin hän olisi ollut heille sen velkaa.

Vai oliko totuus sittenkin yksinkertaisempi? Kun Osborne mietti Mary Blakistonia ja katseli juuri kirjoittamiaan sanoja, hänen mieleensä nousi uusi ilmaus. *Työnsi nokkansa joka paikkaan.* Se ei ollut reilua eikä hän olisi missään nimessä sanonut niin ääneen, mutta oli siinä perää, se oli pakko myöntää. Mary Blakiston oli ollut perillä kaikesta, mitä kylässä tapahtui, ja hän oli katsonut asiakseen hankkiutua jonkinlaisiin väleihin kylän jokaisen asukkaan kanssa. Jotenkin hän oli aina paikalla, kun häntä tarvittiin. Ikävä kyllä hän oli paikalla myös silloin, kun häntä ei olisi tarvittu.

Osborne muisti, miten oli tavannut Mary Blakistonin tästä samasta huoneesta runsaat kaksi viikkoa sitten. Hän soimasi itseään. Sitä olisi pitänyt osata odottaa. Henrietta purnasi aina siitä, että

hän jätti ulko-oven auki aivan kuin pappila olisi pelkkä kirkon lisärakennus eikä heidän kotinsa. Hänen olisi pitänyt kuunnella. Mary oli tullut sisään omin päin, seissyt täällä heidän keittiössään ja heristänyt vihreällä nesteellä täytettyä pientä pulloa kuin se olisi ollut keskiaikainen taikakalu pahojen henkien karkottamiseksi. *"Huomenta, kirkkoherra! Teillä on kuulemma vaivaa ampiaisista. Toin piparminttuöljyä. Tällä niistä pääsee. Äitivainaa ihan vannoi sen nimeen!"* Se oli totta. Pappilassa oli tosiaan ollut ampiaisia – mutta mistä Mary Blakiston oli saanut kuulla niistä? Osborne oli kertonut ampiaisista vain Henriettalle, eikä Henrietta ollut voinut puhua niistä eteenpäin. Mutta sellaista Saxby-on-Avonin kaltaisessa kylässä tietysti oli. Jotenkin, jollain käsittämättömällä tavalla, kaikki tiesivät kaiken toistensa asioista, ja usein sanottiin, että jos kylvyssä aivasti, joku kyllä ojensi nenäliinan.

Osborne ei Mary Blakistonin nähdessään ollut tiennyt, olisiko pitänyt suuttua vai ilahtua. Hän oli mutissut jotain kiitoksen tapaista ja vilkaissut samalla keittiön pöydän suuntaan. Ja siinä ne olivat olleet, lojuneet hänen paperiensa joukossa. Kauanko Mary Blakiston oli luuhannut keittiössä? Oliko hän huomannut ne? Mary ei ollut sanonut mitään, eikä Osborne tietenkään ollut uskaltanut kysyä. Osborne oli hätistänyt hänet tiehensä mahdollisimman nopeasti. Silloin hän oli nähnyt Mary Blakistonin viimeisen kerran. He olivat olleet lomalla hänen kuollessaan ja palanneet juuri ajoissa hautajaisia varten.

Hän kuuli askelia ja kohotti katseensa, kun Henrietta tuli keittiöön. Henrietta oli juuri noussut

kylvystä ja hänellä oli pörröinen aamutakki yllään. Lähemmäs viisikymmentävuotiaanakin hän oli yhä hyvin viehättävä nainen: valtoimenaan laskeutuvat kastanjanruskeat hiukset ja vartalo, jota vaatekuvastossa olisi luonnehdittu sanalla "täyteläinen". Hänen taustansa oli aivan erilainen kuin Osbornen. Hän oli maatalon nuorin tytär, ja hänen isänsä oli ollut varakas maanviljelijä, jolla oli ollut tuhat eekkeriä peltoa Länsi-Sussexissa, mutta silti he olivat tavanneet Lontoossa - Wigmore Hallissa pidetyllä luennolla - ja huomanneet heti pitävänsä toisistaan. He olivat menneet naimisiin ilman Henriettan vanhempien lupaa ja olivat edelleen yhtä läheisiä kuin silloin aikoinaan. Heidän ainoa murheensa oli, ettei heidän liittoaan ollut siunattu lapsilla, mutta se oli tietenkin Herran tahto, jonka he olivat oppineet hyväksymään. He olivat onnellisia, koska saivat olla yhdessä.

"Minä luulin, että tuo on jo valmis", Henrietta sanoi. Hän oli tuonut voin ja hunajan ruokakomerosta ja leikkasi itselleen leipää.

"Lisään vielä pari viime hetken ajatusta."

"No, sinuna en kyllä puhuisi liian pitkään. Kaikki haluavat päästä viettämään lauantaita."

"Queen's Armsissa on muistotilaisuus hautajais-
ten jälkeen. Kello yhdeltätoista."

"Sepä mukavaa." Henrietta toi aamiaislautasensa pöytään ja istahti tuolille. "Vastasiko sir Magnus sinun kirjeeseesi?"

"Ei. Mutta kyllä hän varmasti tulee."

"No, aika hilkulle se sitten menee." Henrietta kumartui katsomaan yhtä saarnan sivua. "Et sinä voi noin sanoa."

"Miten?"

"Juhlien piristys ja keskipiste."

"Miksen?"

"Koska se ei ole totta. Jos rehellisesti sanotaan, minusta hän oli aina varautunut ja salaili asioita. Hänen kanssaan ei ollut lainkaan helppo tulla juttuun."

"Kun hän kävi meillä viime jouluna, hän oli todella mukavaa seuraa."

"Lauloi muiden mukana, jos se nyt siis lasketaan. Mutta hänestä ei ikinä tiennyt, mitä hän ajatteli. En voi väittää, että olisin pitänyt hänestä."

"Kuule Hen, ei hänestä sovi puhua tuolla lailla. Ei ainakaan tänään."

"En ymmärrä miksei. Se hautajaisissa juuri on. Ne ovat kamalaa hurskastelua. Kaikki kertovat miten ihana ihminen vainaja oli, miten hyväsydäminen ja epäitsekäs, vaikka tietävät hyvin, ettei se oikeasti ole totta. En pitänyt Mary Blakistonista enkä varmasti aio laulaa hänelle ylistystä vain sen takia, että hän onnistui putoamaan alas portaita ja taitamaan niskansa."

"Tuo kuulostaa aika tyllyltä."

"Minä olen vain rehellinen. Ja tiedän, että sinä olet ihan samaa mieltä - vaikka yritätkin väittää itsellesi muuta. Mutta ei hätää! Voin luvata, että en häpäise sinua surijoiden kuullen." Henriettan naama venähti surkeaan ilmeeseen. "Tällä lailla! Näyttääkö tarpeeksi murheelliselta?"

"Eikö sinun pitäisi mennä pukemaan?"

"Minulla on kaikki valmiina yläkerrassa. Musta leninki, musta hattu, mustat helmet." Hän huokaisi. "Kun minä kuolen, en tahtoisin mustaa päälle. Se on niin synkkää. Lupaatko, että minut haudataan vaa-leanpunaisessa mekossa iso begoniakimppu kädessä?"

"Et sinä kuole. Et pitkään aikaan. No niin, mene nyt siitä yläkertaan ja pane päällesi."

"No menen menen. Senkin tyranni!"

Henrietta kumartui hänen ylleen, ja hän tuns i Henriettan rintojen painuvan pehmeinä ja lämpiminä niskaansa vasten. Henrietta antoi hänelle suukon poskelle ja kiiruhti sitten pois aamiaisensa tyystin unohtaneena. Robin Osborne hymyili itsekseen ja kääntyi taas puheensa puoleen. Ehkä Henrietta oli oikeassa. Sitä voisi lyhentää sivun tai parin verran. Hän silmäili taas aikaansaannostaan.

"Mary Blakiston ei päässyt elämässään helpolla. Hän sai kokea henkilökohtaisen murhenäytelmän pian muutettuaan Saxby-on-Avoniin, ja se olisi helposti voinut murtaa hänet. Hän taisteli kuitenkin vastaan. Hän kohtasi elämän silmästä silmään, ei lannistunut sen edessä. Ja kun nyt laskemme hänet lepoon poikansa viereen – pojan, jota hän niin kovasti rakasti ja jonka hän niin murheellisesti menetti – voimme ehkä saada lohtua siitä ajatuksesta, että he ovat viimeinkin yhdessä."

Robin Osborne luki kirjoittamansa kappaleen kahdesti. Hän näki taas Mary Blakistonin seisovan edessään tämän saman pöydän vieressä tässä samassa huoneessa.

"Teillä on kuulemma vaivaa ampiiaisista."

Oliko hän nähnyt ne? Oliko hän tiennyt?

Aurinko oli ilmeisesti kadonnut pilven taakse, koska Osbornen kasvoille lankesi äkkiä varjo. Hän repi koko sivun ja pudotti palat roskakoriin.

HERKULLINEN KAKSOIS- PULMA HUOKUU SALAPOLIISIROMAANIN KULTA-AJAN TUNNELMAA

Murhamysteeri perienglantilaisessa 1950-luvun pikkukylässä, toinen nykyhetken kustantamomaailmassa – ja koko joukko harhauttavia johtolankoja. *Harakkamurhat* on älyllistä dekkariviihdettä neiti Marplen ja Poirot'n hengessä.

”Englantilainen maalaismiljöö on täyttä Agatha Christietä. Lisäksi Horowitz on punonut ovelan juonen – kirja kirjan sisällä – ja miinoittanut tien lukijaa harhauttavilla johtolangoilla. – – Pirullisen nerokkaasti rakennettu rikosromaani, joka uudistaa genreään.”

THE GUARDIAN

”Monisyinen, uskalias, viiltävän älykäs. Samaan aikaan ihastuttavan vanhanaikainen ja jotain aivan uutta ja jännittävää.”

KIRJAILIJA A. J. FINN

”Upeasti kirjoitettu, järisyttävän hyvä loppuratkaisu.”

THE SPECTATOR

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7518-5